saa fornøiet med ham som en skoglerke. Den som ikke tror det, bøter en krone.

7. Det blaa lys.

En konge hadde engang en soldat til tjener; han var meget gammel og skrøpelig; derfor sendte han ham bort og gav ham ingenting. Soldaten visste nu ikke, hvormed han skulde friste livet, han gik sørgmodig omkring hele dagen og kom om kvelden til en skog. Da han hadde gaat en stund, saa han et lys; det nærmet han sig og kom til et litet hus, og i dette bodde en gammel heks. Han bad hende om nattelogi og litt mat og drikke, men dertil sa hun nei; endelig sa hun: »Jeg faar dog vise barmhjertighet imot dig, men da skal du imorgen grave min hele have om.« Soldaten lovte det og fik nattelogi. Næste dag spadet han heksens have, og med dette hadde han nok at bestille like til kvelden. Nu vilde hun sende ham bort, men han sa: »Jeg er saa træt, la mig dog bli her natten over.« Hun vilde i førstningen ikke, men endelig tillot hun det, men saa skulde han næste dag hugge et læs kjøkkenved. Næste dag hugget soldaten veden og hadde saa fuldt op av arbeide like til kveld, at han ikke orket at komme avsted; han bad da om nattetogi ogsaa den tredje nat, og derfor skulde han den dagen derpaa hente det blaa lys op av brønden. Heksen førte ham da til en brønd, og bandt ham fast ved et langt taug og firte ham ned; og da han var der nede, fandt

han det blaa lys, og nu gjorde han tegn til hende, at hun skulde trække ham op igjen; hun trak ham ogsaa op, men da han var saa nær ved randen, at de kunde naa hinanden, vilde hun ha lyset, for saa vilde hun slippe ham ned igjen. Men han merket hendes onde hensigt og sa: »Nei, jeg gir ikke slip paa det blaa lys før jeg er kommet helt op. Da blev heksen sint og puttet ham tillikemed lyset ned i brønden og gik sin vei. Soldaten blev sørgmodig dernede i den sorte, fugtige brønd, hvor døden ventet ham; da fik han tilfældigvis fat paa en pipe, den var endnu halv fuld av tobak, og han tænkte: for sidste gang skal du nu røke den ut. Han tændte nu paa den med det blaa lys og begyndte at røke; da tobaksrøken fyldte brønden, kom der en liten sort mand frem og spurte: »Herre, hvad befaler du mig?« Soldaten svarte: »Hvad kan jeg befale dig?« Den lille mand sa: »Jeg maa tjene dig i alt.« — »Saa hjælp mig endelig ut av brønden.« — Da tok den sorte mand ham ved haanden og bragte ham op, og det blaa lys tok de med. Da de var kommet op, sa soldaten: »Slaa mig nu den gamle heks ihjel.« Da manden hadde gjort det, viste han soldaten heksens guld og skatter, dem læsset soldaten paa nakken og tok dem med sig. Da sa den lille mand: »Naar du har bruk for mig, behøver du bare at tænde din pipe med det blaa lys.« Derpaa gik soldaten til byen og tok ind i den bedste gjestgivergaard; der lot han sig gjøre smukke klær og indrette prægtige værelser. Da det var gjort, kaldte han paa den lille mand og sa: »Kongen har sendt mig fra sig og latt mig sulte, fordi jeg ikke dudde mere,

bring mig nu kongedatteren hit i kveld, saa skal hun opvarte mig som en anden pike og gjøre, hvad jeg

befaler hende.« Manden sa: »Det er en farlig sak.« Da gik han hen og tok kongedatteren sovende ut av sengen og bragte hende til soldaten, og ham maatte hun nu adlyde og hun maatte gjøre, hvad han vilde; om morgenen før hanegal bragte den lille mand hende tilbake igjen. Da hun var staat op, fortalte hun det til sin far og sa: »Jeg har hat en forunderlig drøm i nat, det forekom mig, som om jeg blev bortført og var tjenestepike hos en soldat, som jeg maatte opvarte.« Da sa kongen: »Put lommen fuld av erter og gjør et hul i den (drømmen kunde være sand) saa falder de ut, og vi kan finde sporet paa gaten«. Saaledes gjorde hun ogsaa, den lille mand hadde hørt, hvad kongen hadde raadet hende til. Da det nu blev kveld og soldaten sa, han igjen skulde hente ham kongedatteren, da strødde han iforveien hele byen fuld av erter, saa de faa som faldt ut av prinsessens lomme, ikke kunde gjøre noget spor, og næste morgen hadde folk nok med at samle erter hele dagen igjennem. Kongedatteren fortalte igjen sin far, hvad der var hændt hende; da sa han: »Behold den ene sko paa dig og skjul den paa det sted, hvor du er«. Den lille mand hørte ogsaa dette, og da soldaten igjen vilde ha kongedatteren til sig, sa han: »Nu kan jeg ikke mere hjælpe dig, du blir ulykkelig, hvis hun kommer hit,« men soldaten vilde ha sin vilje frem. »Ja, men saa maa du straks imorgen tidlig pakke dig ut av byen, naar jeg har bragt hende hjem igjen,« sa den lille mand. Kongedatteren beholdt en sko paa sig og skjulte den hos soldaten i sengen; næste morgen, da hun igjen var kommet til sin far, lot han søke overalt i byen efter

skoen, og den blev fundet hos soldaten. Han hadde rigtignok pakket sig ut av byen, men han blev snart indhentet og sat i fængsel. Der sat han nu i baand og lænker, men ved den ilsomme flugt var det bedste han eide, blit tilbake, nemlig det blaa lys og pengene, og han hadde ikke mere hos sig end en krone. Mens han nu sat sørgmodig ved vinduet av sit fængsel, saa han en kamerat gaa forbi, han ropte paa ham og sa: »Hvis du vil hente mig den lille bylt, som jeg har liggende i gjestgivergaarden, saa vil jeg gi dig en krone«. Kameraten gik da hen og hentet det blaa lys og bylten til ham for kronen. Den fangne tændte straks paa sin pipe og lot den lille mand komme. Han sa til soldaten: »Vær ikke ræd, gaa trøstig i retten og la alt ske, men ta det blaa lys med dig.« Saa blev han forhørt, og dømt til at hænges. Da han blev ført til galgen, bad han kongen om en naade. »Hvad er det for en?« sa denne. »La mig faa lov at røke en pipe paa veien.« »Du kan gjerne røke tre om du vil,« sa kongen. Da trak han sin pipe frem og tændte paa den med det blaa lys, og den lille mand kom straks frem. »Slaa mig alt det pak ihjel og hug kongen i tre stykker. Den lille mand begyndte at slaa folk ihjel rundt omkring, da maatte kongen be ham om naade, og for at beholde livet gav han soldaten riket og sin datter til egte.